

Bezpečnostní list

podle Nařízení Komise (EU) 2015/830, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č.1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek

Datum vydání: 2.3.2020

Verze: 1/2020

Pískovna Čavyně

ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi/subjektu

1.1. Identifikátor výrobku

Frakce a směsi přírodního kameniva vyráběné ze suroviny pískovně Čavyně.

1.2. Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

Hlavní aplikace:

- kamenivo do betonu
- kamenivo do malty
- kamenivo pro asfaltové směsi a povrchové vrstvy pozemních komunikací, letištních a jiných dopravních ploch
- kamenivo pro nestmelené směsi a směsi stmelené hydraulickými pojivy pro inženýrské stavby a pozemní komunikace
- sklářský a keramický průmysl
- ostatní účely
- nedoporučená použití nejsou známa

1.3. Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

České šterkopísky spol. s r.o.

Cukrovarská 34, Praha 9 – Čakovice,

provozovna: Čavyně

telefon: +420 731 062 879

email osoby odpovědné za bezpečnostní list: info@ceske-sterkopisky.cz.

1.4. Telefonní číslo pro naléhavé situace

Toxikologické informační středisko (TIS) +420 224 919 293 (non-stop)

Na Bojišti 1, 128 08 Prague 2, ČR +420 224 915 402 (non-stop)

E-mail: tis@mbox.cesnet.cz

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti

2.1. Klasifikace látky nebo směsi

Tento produkt nespĺňuje kritéria pro klasifikaci jako nebezpečný dle Nařízení EC 1272/2008 a směrnice 67/548/EEC.

2.1.1 Nejzávažnější nepříznivé fyzikálně-chemické účinky

V závislosti na typu zpracování a použití (např. drcení, mletí, sušení) může dojít k tvorbě poléťavého respirabilního krystalického křemene (křemen, kristobalit). Dlouhodobá expozice respirabilního křemene nebo kristobalitu může způsobit plicní fibrózu, běžně označovanou jako silikóza. Hlavními symptomy silikózy jsou kašel a ztížené dýchání. Vystavení zaměstnanců dlouhodobé expozici respirabilního křemene musí být monitorováno a kontrolováno. S tímto produktem je nutno manipulovat opatrně, aby nedocházelo k vytváření prachu. Tento produkt obsahuje méně než 1,0 % hmot. respirabilního křemene.

2.1.3 Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí

Žádné nepříznivé účinky se neočekávají

2.1.4 Další informace

Nespecifikovány.

2.2 Prvky označení

Výstražné symboly a označení v souladu s nařízením (ES) č. 1278/2008:

Žádné

Obsahuje:

H-věty: Žádné

P-věty: Žádné

Další symboly a označení

Netýká se

Pro uživatele je k dispozici bezpečnostní list.

2.3 Další nebezpečnost

Produkt nesplňuje kritéria pro látky PBT nebo v PvB v souladu s přílohou XIII Nařízení EU č. 1907/2006.

ODDÍL 3: Složení/ informace o složkách

3.1. Látky

Název	CAS-No	EINECS No
Oxid křemičitý	014808-60-7	238-878-4

3.2. Směsi

Název	CAS-No	EINECS No
Oxid křemičitý	014808-60-7	238-878-4

3.3. Nečistoty

Tento produkt obsahuje méně než 1% respirabilního křemene.

ODDÍL 4: Pokyny pro první pomoc

4.1. Popis první pomoci

4.1.2 Vdechnutí

Doporučuje se přesun postižených osob z oblasti na čerstvý vzduch.

4.1.3 Zasažení očí

Propláchněte velkým množstvím vody, a pokud podráždění přetrvává, vyhledejte lékařskou pomoc.

4.1.4 Zasažení kůže

Žádná zvláštní opatření první pomoci nejsou nutná.

4.1.5. Požití

Žádná opatření první pomoci nejsou vyžadována.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Možné podráždění pokožky a očí.

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

Žádná zvláštní opatření nejsou nutná.

ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru

5.1. Hasiva

Nejsou vyžadovány žádné speciální hasící prostředky.

5.2. Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

Produkt je nehořlavý. Bez nebezpečného tepelného rozkladu.

5.3. Pokyny pro hasiče

Žádná zvláštní protipožární ochrana není vyžadována.

ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku

6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

Vyhňte se tvorbě poletavého prachu, noste osobní ochranné prostředky v souladu s místními legislativními předpisy.

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí

Žádné zvláštní požadavky.

6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

Vyhňte se zametání a používejte čisticí systémy rozprašující vodu nebo odsavače, aby nedocházelo k tvorbě poletavého prachu. Noste osobní ochranné prostředky v souladu s místními legislativními předpisy.

6.4 Odkaz na jiné oddíly

Viz oddíly 8 a 13.

ODDÍL 7: Zacházení a skladování

7.1. Opatření pro bezpečné zacházení

Vyhňte se vytváření poletavého prachu. Na místech, kde se vytváří polétavý prach, zajistěte odpovídající odsávací zařízení. V případě nedostatečného odvětrávání používejte vhodnou ochranu dýchacího ústrojí. Vyžadujete – li rady k technikám bezpečné manipulace, obraťte se na svého dodavatele nebo si přečtěte Průvodce správnými postupy (Good Practise Guide), na kterého je odkazováno v části 16. Nejist, nepít a nekouřit na pracovišti; umyt si ruce a před vstupem do prostor pro stravování, odložit si znečištěny oděv a ochranné pomůcky.

7.2. Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí TECHNICKÉ PROSTŘEDKY / BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ

Minimalizujte vytváření polétavého prachu a zabraňte rozfoukání větrem během nakládání a vykládání. Přepavní kontejnery udržujte uzavřené.

7.3. Specifické konečné / specifická konečná použití

Vyžadujete – li rady ke specifickému použití, obraťte se na svého dodavatele nebo si přečtěte Průvodce správnými postupy (Good Practise Guide), na kterého je odkazováno v části 16.

ODDÍL 8: Omezování expozice/osobní ochranné pomůcky

8.1. Kontrolní parametry

Dodržujte regulační limity expozice na pracovišti pro všechny typy polétavého prachu (celkový prach, respirabilní prach, respirabilní prach krystalického křemene). Limitní hodnoty expozice pro pracovní prostředí (OEL) jsou v České republice stanoveny (měřeno jako 8 hodinový časově vážený průměr):

PEL_r

*/PEL_c mg/m³ (ostatní křemičitany s výjimkou azbestu) 2,0 / 10,0 mg/m³

* Obsah SiO₂ v respirabilní frakci < 5 % (platné v ČR)

PEL_r

**/PEL_c mg/m³ (ostatní křemičitany s výjimkou azbestu) 10,0 : F_r / 10,0 mg/m³

** Obsah SiO₂ v respirabilní frakci > 5 % (platné v ČR)

F_r – obsah fibrogenní složky v respirabilní frakci v %

Pro ekvivalentní limitní hodnoty v jiných zemích se obraťte na kompetentní osobu zodpovědnou za ochranu zdraví při práci nebo na místní regulační orgán.

8.2. Omezování expozice

8.2.1. VHODNÉ TECHNICKÉ KONTROLY

Minimalizujte vytváření poletavého prachu. Používejte kryty k uzavření procesu, místní odsávací ventilaci nebo jiné technické možnosti k udržení koncentrace poletavého prachu pod zadanými limity pro pracovní prostředí.

Pokud činnost pracovníka vytváří prach, použijte ventilaci k udržení koncentrace poletavých částic pod limity pro pracovní prostředí.

8.2.2. INDIVIDUÁLNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ VČETNĚ OSOBNÍCH OCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ

a. Ochrana očí a obličeje

V případě mechanického ohrožení očí používejte bezpečnostní brýle s bočními kryty. Při práci s produktem nenoste kontaktní čočky.

b. Ochrana kůže

Žádné zvláštní požadavky.

Ochrana rukou: Pro pracovníky, kteří trpí exémem nebo mají citlivou pokožku, se doporučuje používat rukavice.

Po skončení činnosti pak umyti rukou a ošetřeni ochranným krémem.

c. Ochrana dýchacích cest

V případě dlouhodobého vystavení koncentracím poletavého prachu, noste dýchací ochranné vybavení, které je v souladu s požadavky evropských a místních legislativních předpisů.

8.2.3 OMEZOVÁNÍ EXPOZICE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Zamezte víření prachu viz oddíl 6.

ODDÍL 9. Fyzikální a chemické vlastnosti

9.1. Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

a. Vzhled	Pevná látka (zrna, kameny)
b. Zápach	Bez zápachu
c. Prahová hodnota zápachu	Není relevantní
d. pH (400 g/l vody při 25°C)	Nestanoveno
e. Bod tání/tuhnutí	Nestanoveno
f. Počáteční bod varu	Nestanoven
g. Bod vzplanutí	Nestanoven
h. Rychlost odpařování	Nestanovena
i. Hořlavost	Nestanovena
j. Hodnota hořlavosti nebo výbušnosti	Nestanovena
k. Tlak páry	Nestanoven
l. Hustota páry	Nestanovena
m. Relativní hustota	Nestanoveno
n. Rozpustnost ve vodě	Nerozpustný
Rozpustnost v kyselině fluorovodíkové	Ano

9.2. Další informace

Žádné další informace.

ODDÍL 10. Stálost a reaktivita

10.1. Reaktivita

Inertní, nereaktivní.

10.2. Chemická stabilita

Chemicky stabilní.

10.3. Možnost nebezpečných reakcí

Bez nebezpečných reakcí.

10.4. Podmínky, kterým je třeba zabránit

Není relevantní

10.5. Neslučitelné materiály

Žádná konkrétní neslučitelnost.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Není relevantní.

ODDÍL 11. Toxikologické informace

ODDÍL

11.1 Informace o toxikologických účincích

a. Akutní toxicita

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

b. Žíravost / dráždivost pro kůži

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

c. Vážné poškození očí / podráždění očí

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

d. Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

e. Mutagenita v zárodečných buňkách

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

f. Karcinogenita

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

g. Toxicita pro reprodukci

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

h. Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

i. Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

j. Nebezpečnost při vdechnutí

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

ODDÍL 12. Ekologické informace

12.1. Toxicita

Není relevantní.

12.2 Persistence a rozložitelnost

Není relevantní

12.3 Bioakumulativní potenciál

Není relevantní.

12.4 Mobilita v půdě

Zanedbatelné.

12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB

Není relevantní.

12.6 Jiné nepříznivé účinky

Nejsou známy žádné specifické nežádoucí účinky. To však nevylučuje možnost, že velké a časté uniky materiálu mohou mít škodlivé nebo ničivé účinky na životní prostředí.

ODDÍL 13. Pokyny pro odstraňování

13.1. Metody nakládání s odpady

ODPADY ZE ZBYTKŮ POUŽITÝCH PRODUKTŮ

S odpady produktu nutno nakládat v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a souvisejících předpisů v platném znění.

13.1.1 Možné riziko při odstraňování

Při odstraňování odpadu významné riziko nevzniká.

13.1.2 Způsob odstraňování směsi

Doporučený způsob nakládání s odpadem - recyklace

13.1.3 Doporučené zařazení odpadu

Doporučené zařazení odpadu (podle vyhlášky č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví katalogu odpadů, v platném znění)

Název odpadu: Zemina a kamení neuvedené pod čísly 17 05 03

Kategorie odpadu: O

Katalogové číslo odpadu: 17 05 04

BALENÍ

Vyhnete se tvorbě prachu ze zbytků produktu, pracovníkům zajistěte vhodné ochranné pomůcky. Likvidaci provádějte v souladu s místní legislativou.

ODDÍL 14. Informace pro přepravu

14.1. UN číslo

14.1.1 Není relevantní.

14.1.2 ADR: Není klasifikováno.

14.1.3 IMDG: Není klasifikováno.

14.1.4 ICAO/IATA: Není klasifikováno.

14.1.5 RID: Není klasifikováno.

14.2. Náležitý název OSN pro zásilku

Není relevantní.

14.3. Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu

14.4. Obalová skupina

Není relevantní.

14.5. Nebezpečnost pro životní prostředí

Není relevantní.

14.6. Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele

Žádné zvláštní opatření.

14.7. Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL73/78 a předpisu IBC

Není relevantní.

ODDÍL 15. Informace o předpisech Informace o předpisech

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

MEZINÁRODNÍ LEGISLATIVA/ POŽADAVKY

Nařízení CLP – Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (**CLP**); v platném znění

Činnosti při manipulaci nejsou hodnoceny jako práce s azbestem ve smyslu § 8 zákona 309/2006 Sb. v platném znění.

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

Nepodléhá registraci v registru REACH v souladu s přílohou V. 7.

ODDÍL 16. Další informace

a) Důvody vedoucí ke změně verze bezpečnostního listu:

-

b) Legenda použitých zkratk

CAS – Organizace Chemical Abstracts Service vede neúplnější seznam chemických látek. Každá látka registrovaná v registru CAS má přiděleno registrační číslo CAS. Registrační číslo CAS (běžně uváděné jako číslo CAS) je široce využíváno jako specifické číselné označení chemické látky.

Nařízení CLP – Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006

Nařízení REACH – Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ESNPK-P – nejvyšší přípustná koncentrace (mg.m⁻³)

PBT – látka perzistentní, bioakumulativní, toxická

PEL_c – přípustný expoziční limit pro celkovou koncentraci prachu - vdechovatelnou frakci (mg.m⁻³)

PEL_r – přípustný expoziční limit respirabilní frakce (mg.m⁻³)

PEL – přípustný expoziční limit (mg.m⁻³)

Přípustný expoziční limit chemické látky nebo prachu je celosměnový časově vážený průměr koncentrací plynů, par nebo aerosolů v pracovním ovzduší, jimž může být podle současného stavu znalostí vystaven zaměstnanec v osmihodinové nebo kratší směně týdenní pracovní doby, aniž by u něho došlo i při celoživotní pracovní expozici k poškození zdraví, k ohrožení jeho pracovní schopnosti a výkonnosti. Přípustný expoziční limit je stanoven pro práci, při které průměrná plicní ventilace zaměstnance nepřekračuje 20 litrů za minutu za osmihodinovou směnu.

PNEC – Predicted no-effect concentration (stanovená koncentrace, při které nedochází k nepříznivým vlivům na životní prostředí)

SVHC – látky vzbuzující velmi vážné obavy

vPvB – látka vysoce perzistentní, vysoce bioakumulativní

ADR - evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (Accord Dangereuses Route)

IMDG – International Maritime Dangerous Goods – IMDG Code-stanovuje podmínky přepravy nebezpečných věcí po moři

ICAO - International Civil Aviation Organization

IATA – International Air Transport Association – mezinárodní organizace združující letecké přepravy sídlící v Montrealu

DGR – Dangerous Goods regulations - příručka vydávaná IATA stanovující podmínky pro přepravu nebezpečných látek

MARPOL - International Convention for the Prevention of Pollution from Ships – mezinárodní úmluva o zabránění znečišťování z lodí

c) –

d) –

e) Plná znění H vět použitých v oddíle 2

H350	Může vyvolat rakovinu (cesta expozice dýchací orgány).
H372	Způsobuje poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.
STOT RE 1	Toxicita pro specifické cílové orgány po opakované expozici, kategorie 1
Karc. 1A	Karcinogenní kategorie 1

f) Školení

Pracovníci musí být informováni o přítomnosti krystalického křemene v produktu a vyškoleni ke správnému použití a manipulaci s tímto produktem tak, jak vyžadují místní legislativní předpisy. Seznámení s tímto BL

Sociální dialog o respirabilním krystalickém křemenu

Multi-sektorální sociální Dohoda o ochraně zdraví pracovníků prostřednictvím správné manipulace a správného používání krystalického křemene a produktů, které ho obsahují, byla podepsána 25. února 2006. Tato autonomní dohoda, která obdržela finanční podporu Evropské komise, je založena na Průvodci správnými postupy. Požadavky dohody vešly v platnost 25. října 2006. Dohoda byla publikována v Ústředním věstníku Evropské unie (2006/C 279/02). Text dohody a její přílohy, včetně Průvodce správnými postupy jsou k dispozici na <http://www.nepsi.eu> a poskytují užitečné informace a vodítko pro manipulaci s produkty obsahujícími volně dýchací krystalický křemen. Reference jsou k dispozici na vyžádání u asociace EUROSIL, Evropská asociace průmyslových výrobců křemenných produktů. Dlouhodobě nebo rozsáhlé vdechování respirabilní frakce krystalického křemene může způsobit silikózu, což je modulární plicní fibróza způsobena ukládáním jemných dýchacích částic krystalického křemene v plicích. V roce 1997 agentura IARC (Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny) dospěla k závěru, že krystalický křemen vdechovaný za zdrojů v pracovním prostředí může u lidí způsobit rakovinu plic. Zdůraznila však, že na vině nejsou všechny průmyslové podmínky, ani všechny typy krystalického křemene. (Monografie agentury IARC o vyhodnocení rizika karcinomu u lidí způsobeného chemikáliemi, křemíkem, křemenným prachem a organickými vlákny 1997, svazek 68, IARC, Lyon, Francie).

V červnu 2003 vědecký výbor EU pro limity expozice chemickým látkám (SCOEL) došel k závěru, že hlavním následkem vdechování respirabilního prachu krystalického křemene u lidí je silikóza. Existuje dostatek informací pro vyslovení závěru, že relativní riziko rakoviny plic se zvyšuje u osob se silikózou (a zdá se, že k tomu nedochází u zaměstnanců bez silikózy, kteří jsou vystaveni působení křemenného prachu v lomech a v keramickém průmyslu). Prevence vzniku silikózy tudíž zároveň snižuje riziko rakoviny... (SCOEL SUM Doc-94-final, červen 2003).

Existuje tedy důkaz podporující skutečnost, že zvýšené riziko karcinomu je omezeno na osoby, které již silikózou trpí. Ochrana pracovníků před silikózou by měla být zajištěna respektováním existujících limitů expozice při práci a použitím doplňujících opatření správy rizik tam, kde je to nutné.